

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Обґрунтовано важливість реалізації послідовної політики стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні як синергетичного механізму стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності, що чинить системний багатоцільовий вплив на економіку, сприяючи структурно-технологічній модернізації й водночас виступаючи потужним рушієм місцевого та регіонального розвитку. Висвітлено сутність індустріальних (промислових) парків, що дозволить здійснити промислову модернізацію країни й регіонів та відновити конкурентоспроможність національного товаровиробника на ринку глобальних інвестицій. Розкрито особливості механізмів державної підтримки індустріальних парків в Україні та за кордоном. Запропоновано механізм створення та функціонування вітчизняних індустріальних парків з конкретизацією моделей управління такими територіальними утвореннями у контексті світового досвіду.

The importance of implementing a consistent policy of encouraging the development of industrial parks in Ukraine as a synergetic mechanism for stimulating investment and innovation activity, which has a systemic multi-purpose impact on the economy, contributes to structural and technological modernization and, at the same time, acts as a powerful engine of local and regional development. The essence of industrial (industrial) parks is highlighted, which will allow to carry out industrial modernization of the country and regions and restore the competitiveness of the national commodity producer in the global investment market. Features of mechanisms of state support of industrial parks in Ukraine and abroad are revealed. The mechanism of creation and functioning of domestic industrial parks with specification of models of management by such territorial entities in the context of world experience is proposed.

Ключові слова: індустріальний парк, регіональна економіка, грінфілд, браунфілд, керуюча компанія.

Key words: industrial park, regional economy, greenfield, brownfield, managing company.

Окреслення проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Трансформація економічних відносин та активна інтеграція вітчизняної економіки у європейський і світовий простір актуалізують проблему пошуку синергетичних механізмів, які спроможні стимулювати українську економіку, активізувати економічну та інвестиційну діяльність. Важливість даної проблеми зумовлена також наявністю значної нестачі інвестиційних ресурсів, яка гальмує розвиток економіки, дає поштовх до зростання безробіття, поглиблює бідність населення.

Прямі іноземні інвестиції на душу населення в Україні – менше \$1,4 тис. на людину, тоді як в Польщі – \$5,6 тис., в Чехії – \$10,7 тис., а в США – \$17,4 тис. (дані UNCTAD за 2015 рік). Виходить, що в нас «залізна завіса» від інвестицій та «червона доріжка» для еміграції талантів. А має бути навпаки. Український інвестиційний клімат має багато серйозних недоліків, а за привабливістю податкової системи ми взагалі займаємо одне з останніх місць в світі: 133 з 138 (за даними Global Competitiveness Report 2016-2017) [1].

Відтак, зважаючи на умови погіршення національної економіки та загострення конкуренції на світових ринках інвестиційних ресурсів Україні, виникає гостра потреба у системній роботі, спрямованій на формування сприятливого інвестиційного клімату для діяльності як вітчизняних, так і іноземних інвесторів та запровадження дієвих механізмів стимулювання інвестиційної діяльності. До таких механізмів належить створення інвестиційних парків.

Саме на функціонування індустріальних парків покладаються значні надії в Україні, оскільки вони розглядаються як ефективний і дійовий захід піднесення економіки відсталих регіонів. Саме виробничо-технічні галузі суспільства забезпечують матеріальний добробут народу. Цим самим можна збільшити в рази не тільки робочі місця, але й підняти промисловість, сільське господарство, транспорт, будівництво тощо. Характерною рисою ринку в Україні за всі роки існування є суттєве домінування імпорту як продовольчих, так і промис-

лових товарів від 70 до 90%. Відомо, якщо країна допускає на свій ринок понад 14% імпортованого товару, то економіка цієї держави деградує [2, с. 209].

Водночас на сучасному етапі розвитку економіки України функціонування індустріальних парків створює низку нових можливостей не тільки для розвитку промисловості та регіонів, а й сприяє зміцненню співпраці між підприємствами, інвесторами, органами місцевого самоврядування, інституціями економічного розвитку та іншими заінтересованими сторонами. Функцію контролю за цим процесом покладено на державу.

Аналіз досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Окремі питання створення й функціонування індустріальних парків висвітлили в своїх працях Л. Бенюк, О. Бойко, В. Галасюк, С. Гриценко, О. Єгорова, О. Кузьменко, В. Лушкін, Л. Малюта, А. Павлюк та ін..

Високо оцінюючи науковий доробок вказаних авторів, вважаємо необхідним акцентувати увагу на застосуванні нових підходів щодо формування механізму створення та функціонування вітчизняних індустріальних парків з конкретизацією моделей управління такими територіальними утвореннями у контексті світового досвіду, оскільки це питання є недостатньо опрацьованим.

Метою даного дослідження є формування механізму створення та функціонування вітчизняних індустріальних парків у контексті світового досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасний період в світі відбувається стрімке зростання кількості індустріальних парків, що підкреслюється створенням таких нових територіальних утворень у різних країнах. Інвестиційна активність в економіці підкреслює їх популярність, оскільки сутність функціонування індустріальних парків зумовлена в залученні інвестицій, як правило, у виробництво високотехнологічної продукції. Законом «Про індустріальні парки» [3] передбачається використання додаткового джерела інвестицій, яким може бути держава, за рахунок коштів якої може бути здійснено фінансування розвитку інфраструктури індустріальних парків. Створення індустріальних парків відкриває перед державою певні об'єктивні можливості, зокрема: можливість «субсидувати» інвестиційну діяльність унаслідок зниження реальних витрат бізнесу, який створює інвестиційний клімат, привабливий для іноземних інвесторів.

Значущість та ефективність індустріальних парків підкреслюється світовою практикою, зокрема: концентрацією інвестицій на 1 га площі ІІ та кількістю створених робочих місць в них. Яскравим прикладом можуть слугувати індустріальні парки Польщі, Чехії, Туреччини, у яких на один гектар площі ІІ внесено інвестицій від одного до п'яти млн. доларів США, у результаті чого на 1 га площі створено від двадцяти до п'ятдесяти робочих місць.

Звісна річ, що перший у світі індустріальний парк Трафффорд парк (Trafford Park) був заснований англійським фінансистом Ернестом Холі у Манчестері в 1896 році, де пізніше, через чотирнадцять років, засновник всесвітньовідомої Ford Motor Company Генрі Форд якраз там розташував свій перший автомобільний завод у Європі.

Через півстоліття цим досвідом скористалися «азійські тигри». У 1951 році в Сінгапурі з'явився перший в Азії індустріальний парк. Створення індустріальних парків впродовж багатьох десятиліть широко використовується в багатьох країнах світу для активізації промислового та регіонального розвитку. Так індустріальні парки принесли економічний успіх багатьом країнам, зокрема Чехії, Польщі, Туреччині, Китаю, США, Македонії, Сінгапуру, Грузії, Білорусі, Словаччині, Казахстану, Ізраїлю та ін.. Сьогодні, за даними UNIDO, в світі вже працює понад 15 000 індустріальних парків [1].

Звернімося до розкриття суті індустріальних парків, їх основних характеристик, різновидів та виявимо їх значущість для регіонального розвитку.

На сьогоднішній день відсутнє єдине трактування поняття «індустріальний парк».

Так, згідно закону України «Про індустріальні парки» від 21. 06. 2012 № 5018, індустріальний парк – це «визначена згідно з містобудівною документацією та земельним кадастром, облаштована відповідною інфраструктурою земельна ділянка, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері промислового

виробництва, науково-дослідну діяльність та діяльність у сфері інформації та телекомунікацій на умовах, визначених даним Законом України та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку» [3]. Тобто в основу створення та діяльності індустріальних парків закладено територіальний принцип.

Група розробників Концепції створення індустріального парку «Нововолинськ» економічну сутність трактує так: «Індустріальний парк – це єдина територія зі спеціально облаштованою інфраструктурою для розміщення нових об'єктів промисловості, інноваційної сфери, логістики і супутніх послуг, спрямованих на забезпечення економічного зростання, створення сприятливих умов для залучення інвестицій в економіку міста, підвищення конкуренто-спроможності регіону, збільшення надходжень до міського бюджету та Державного бюджету України, а також активізації інвестиційної діяльності як в місті, так і в регіоні»[4].

Слід зазначити, що за рахунок застосування системи стимулюючих організаційно-економічних умов для учасників ІІ промислові парки стали дієвим організаційно-економічним інструментом прискорення соціально-економічного розвитку територій, на яких вони розташовані. Завдяки цьому відбулося формування «точок регіонального зростання», що підкреслюється успішним світовим досвідом.

З огляду на позитивну закордонну практику, низка регіонів України з 1990-х років ініціювала проекти із запровадження таких парків на своїх територіях. На законодавчому рівні відповідні ініціативи почали з'являтися з 2004 року.

Окремими науковцями дефініція «індустріальний парк» подається у такій редакції: «індустріальний парк – це керований єдиним оператором (спеціалізованою керуючою компанією) комплекс об'єктів нерухомості, що охоплює земельні ділянки, з виробничими, адміністративними, складськими та іншими приміщеннями й спорудами, що забезпечений енергоносіями, інженерною і транспортною інфраструктурою та адміністративно-правовими умовами для розміщення виробництв [5].

Індустріальні парки (ІІ) – це нагода реалізувати промислову модернізацію країни та відновити конкурентоспроможність національного товаровиробника на ринку глобальних інвестицій [6].

В узагальненому вигляді індустріальний парк – «це велика ділянка землі з необхідною інфраструктурою, надана для ведення господарської діяльності близькими за спеціалізацією компаніями» [7].

Поширеність індустріальних парків обумовлена певними чинниками. По-перше, зростанням інвестиційної активності в економіці унаслідок залучення інвестицій у створення та розвиток індустріальних парків. При цьому у концепції створення кожного конкретного індустріального парку в Україні передбачаються: мінімальний обсяг інвестицій для учасників ІІ, очікувані результати інвестування та залучення додаткових джерел інвестицій, зокрема бюджетних видатків для створення інфраструктури й логістики [8;9]. По-друге, індустріальні парки дають можливість узаконено надавати субсидії пріоритетним галузям промисловості, зазвичай високотехнологічним. При цьому визначено форми державних субсидій для ІІ та галузі, яким надана можливість використання особливого сприятливого режиму економічної діяльності в межах індустріальних парків [10]. По-третє, розвиток індустріальних парків створює ефективну структуру населеного пункту з економічної, екологічної та естетичної точки зору унаслідок розміщення промислового виробництва за межами міст. Наприклад, Бидгощський індустріальний парк у Польщі [11]; китайсько-білоруський ІІ «Великий камінь» у Білорусі [12]; ІІ «Німрана» в Індії[13]; «Ароморі центральний індустріальний парк» в Японії [13]; вітчизняні ІІ, зокрема: «Коростень» [14], «Соломоново» [15], «Мироцьке» [16], «Яворівський» [17], Кам'янка-Бузький» [18] та ін.

Нині відстежується тенденція до розширення середньої площі індустріальних парків. Це зумовлено бажанням органів влади зосередити в них як новостворені підприємства, так і діючі промислові підприємства (фактично, винести їх за територію населеного пункту). Такий підхід до розташування промислового виробництва на обмежених площах за межами житлових, історико-культурних та рекреаційних територій не лише сприяє підвищенню

ефективності економіки громади через зниження трансакційних витрат, але й – поліпшенню якості життя й екологічного стану у відповідному населеному пункті. Уже зараз у багатьох європейських містах уся місцева промисловість концентрується виключно у межах індустріального парку (наприклад м. Бидгощ у Польщі, Смолевичський район Мінської області у Білорусі – індустріальний парк «Великий камінь», розташований на відстані 25 км від м. Мінськ).

До загальних ознак функціонування індустріальних парків належить земельна ділянка. Для створення індустріальних парків з врахуванням інфраструктурної оснащеності виділяють два види майданчиків, зокрема: грінфілд (greenfield) і браунфілд (brownfield). Індустріальний парк типу «грінфілд» характеризується відсутністю раніше збудованих промислових підприємств на земельній ділянці. Адже, грінфілд – це нові індустріальні парки, створені з нуля, а браунфілд - це старі парки, на території яких можуть бути розташовані колишні промислові об'єкти.

Для України на даному етапі розвитку характерною є тенденція щодо поширення індустріальних парків типу «грінфілд» над «браунфілд». Так, із 36 зареєстрованих ПП у МЕРТ України, лише чотири індустріальних парки типу «браун», а 32 – «грінфілд». Зокрема: до індустріальних парків типу «brownfield» належать ПП: «Долина» у Івано-Франківській області, «Свема» у м. Шостка, приватний ПП «Соломоново» у Закарпатській області, «iPark» у Одеській області.

Низку вітчизняних ПП типу «greenfield» формують: «Славута» у Хмельницькій області, «Коростень» у Житомирській області, «Центральний» ум Кременчук Полтавської Облaсті, «Нововолинськ» у Волинській області та ін.[5].

У більшості випадків, ініціатором створення індустріального парку стають органи місцевої влади, які зацікавлені у стимулюванні інвестиційної активності на своїй території. Оскільки їх краща обізнаність з її географічним, технологічним та інфраструктурним потенціалом дає можливість для компетентнішого створення бізнес-плану індустріального парку, ніж якою володіють спеціалісти центральних органів влади.

За даними Мінекономрозвитку (МЕРТ) сьогодні в Україні за станом на 26. 02. 2018 р. створено 36 індустріальних парків. З них лише 6 були організовані приватним бізнесом, решта – місцевими органами влади [5]. При цьому, реально працюючими є лише 5 ПП, зокрема: ПП «Новодністровськ» (Чернівецька обл.), ПП «Коростень» (Житомирська обл.), ПП «Свема» (м. Шостка), ПП «Соломоново» (Закарпатська обл.) та ПП «iPARK (м.Одеса). Водночас, в Україні функціонують незареєстровані індустріальні парки, які не включені до Реєстру. До них належать: приватні індустріальні парки - «Малинівка» (смт. Малинівка Чугуївського району Харківської області), «Чексіл» (м.Чернігів), «Патріот» (м. Суми) [5].

Необхідною умовою для створення індустріального парку є дотримання низки послідовних етапів: вибір території; підготовка та затвердження концепції індустріального парку; прийняття рішення про створення індустріального парку; включення до «Реєстру індустріальних парків»; вибір керуючої компанії, укладення договору; визначення учасників індустріального парку; початок роботи індустріального парку.

Механізм створення індустріального парку подано на рис. 1.

Законодавством України передбачено, що ініціатор індустріального парку (орган державної влади, орган місцевого самоврядування, юридична особа або фізична особа) розробляє концепцію індустріального парку, в якій зазначається мета, завдання створення та функціональне призначення індустріального парку, місце розташування та розмір земельної ділянки, строк, на який створюється індустріальний парк, бізнес-план розвитку індустріального парку, орієнтовні ресурси (фінансові, матеріальні, технічні, трудові, природні тощо), необхідні для створення та функціонування індустріального парку, очікувані джерела їх залучення, організаційну модель функціонування індустріального парку, очікувані результати функціонування індустріального парку та інші відомості на розсуд ініціатора [3].

Концепція індустріального парку затверджується ініціатором створення такого парку шляхом прийняття відповідного рішення [3]. За заявою ініціатора створення відбувається

процедура реєстрації індустріального парку в Реєстрі індустріальних парків в Україні [3].

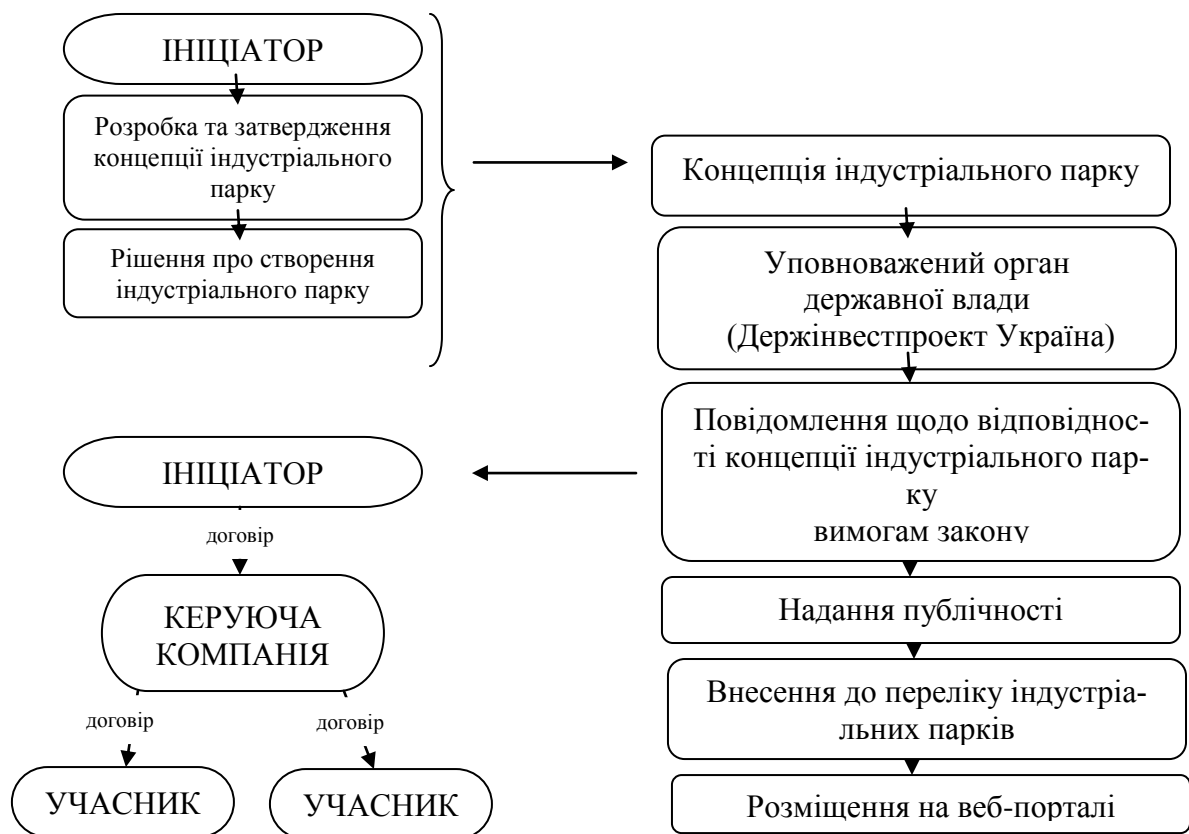

Рис. 1. Механізм створення індустріального парку
(за даними Асоціації індустріальних парків України)

Основними джерелами фінансування індустріальних парків згідно ст. 12 Закону України «Про індустріальні парки» є: кошти державного та місцевих бюджетів; кошти приватних інвесторів; кошти, залучені за моделлю державно-приватного партнерства; кредити банків та фінансово-кредитних установ; інші джерела фінансування [3].

На початковому етапі створення індустріальних парків суттєва роль належить державній підтримці такого виду просторової організації суспільства, яка може здійснюватись різними шляхами: через реалізацію організаційно-економічних заходів та застосування фінансових стимулів. Найчастіше застосовують підтримку наявної або будівництво необхідної інфраструктури ІІ (дороги, комунальні мережі, адміністративні та логістичні будівлі); банківське пільгове кредитування учасників індустріального парку; спеціальний податковий режим (зниження ставок податків, запровадження «податкових канікул», зменшення кількості податків); фінансову підтримку планування проектів.

Державну підтримку облаштування індустріального парку та його учасників надають тільки за умови внесення до Реєстру індустріальних парків за визначеною процедурою. Основні засоби такої державної підтримки визначені у розділі VIII Закону, Митному та Бюджетному кодексах України, а також у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р., затвердженій постановою Кабінету міністрів України №385 від 06. 08. 2014. На сьогодні вони є такими:

1) у разі будівництва об'єктів у межах індустріальних парків ініціатори, керуючі компанії та учасники не залучаються до пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту (розмір її може становити до 10% загальної кошторисної вартості будівництва нежитлової та до 4% – житлової будівлі);

2) закон про Державний бюджет України на відповідний рік може передбачати надання ініціаторам та керуючим компаніям безвідсоткових кредитів (позик), цільового фінансування на безповоротній основі для облаштування індустріальних парків (так Законом про Держбюджет на 2017 р. фінансової підтримки для індустріальних парків не було встановлено);

3) ввезення на митну територію України устаткування, обладнання та комплектуючих, матеріалів, що не виробляються в Україні та не є підакцизними товарами (далі – устаткування), ініціаторами та керуючими компаніями для облаштування індустріальних парків і учасниками для здійснення господарської діяльності у їх межах звільняється від оподаткування митом;

4) спрямування коштів державного фонду регіонального розвитку, створеного у складі Державного бюджету, на виконання інвестиційних програм і проектів, що мають на меті створення інфраструктури індустріальних парків (за умови співфінансування з місцевих бюджетів на рівні 10%);

5) створення регіональної мережі індустріальних парків та надання державної підтримки суб'єктам господарювання, що їх створюють [19].

Водночас для створення інфраструктури в окремих індустріальних парках України виявлено використання коштів ЄС (наприклад Яворівський та Новороздільський ІІ) [17; 20].

Разом з тим, у європейських країнах застосовують інший механізм фінансування індустріальних парків. Так, для створення індустріальних парків Європейський Союз виділяє країнам субсидії з бюджету ЄС; здійснює фінансову підтримку промисловості на території індустріального парку; окремі країни отримують гранти для розвитку індустріальних парків, зокрема Угорщина, Польща, Чехія, країни Балтії, Румунія та ін. [21]. До елементів допомоги індустріальним паркам країн Європейського Союзу належать гранти, субсидії, податкові відстрочки, податкові пільги, гарантії, відкликані гарантійні платежі. При цьому ЄС передбачає поступовий перехід цих індустріальних парків на самоокупність. До того ж особливістю фінансового забезпечення польських індустріальних парків є рефінансування в розвиток ІІІ (Бидгощський індустріальний парк).

Крім того, у Польщі та Румунії застосовуються підтримка індустріальним паркам на державному та на регіональному рівнях. Регіональна підтримка передбачає підтримку для створення робочих місць місцевими підприємствами та покриття операційних витрат підприємствами за інвестиційними проектами.

Водночас у Японії застосовується зовсім інший механізм фінансового забезпечення – комплексна та адміністративна підтримка для активного залучення резидентів-інвесторів, а саме: гранти, субсидії, державні кредити, приватні інвестиції [13]. Крім руху японських приватних інвестицій, уряд Японії підтримує та сприяє розвитку інфраструктури упродовж економічних коридорів (наземних та морських), що створені країнами-членами «АСЕАН» (наприклад це характерне для «Ароморі центрального індустріального парку»).

Для облаштування території індустріального парку та подальшого його обслуговування на умовах конкурсу обирається керуюча компанія. Завданням конкурсу є визначення юридичної особи, яка якісно та у найкоротший термін здійснить розбудову індустріального парку та забезпечить його постійне функціонування. Ініціатор створення індустріального парку надає земельну ділянку у межах індустріального парку відповідно до закону «Про індустріальні парки в Україні» на строк використання не менше 30 років. Наявність різних форм власності на земельні ділянки для створення індустріальних парків зумовлює відмінний порядок вибору керуючої компанії [3].

Основні засади вибору керуючої компанії подано на рис. 2.

У світовій практиці використовується три моделі управління індустріальними парками, зокрема:

1. Управління та утримання індустріальних парків здійснюється інфраструктурною керуючою компанією, до функціональних обов'язків якої належать: надання площі учасникам ІІІ для розташування їх виробничих об'єктів, забезпечення інфраструктурою та надання

низки послуг. Водночас інфраструктурна керуюча компанія може бути власником індустріального парку.

2. Для дрібних індустріальних парків характерним є відсутність управлінської спеціалізованої компанії, надання фірмами-учасниками ІІ необхідних послуг, або залучення для цього зовнішньої компанії.

3. Індустріальним парком управляє якірний інвестор – компанія, яка є учасником ІІ.

Аналіз практики створення індустріальних парків в Україні показав, що у переважній більшості індустріальних парків обрано модель управління шляхом проведення конкурсного вибору керуючої компанії або виконання ролі управління індустріальним парком здійснює комунальне підприємство. До них належить низка індустріальних парків: «Свема», «Центральний», «Славута», «Долина», «Житомир СХІД».

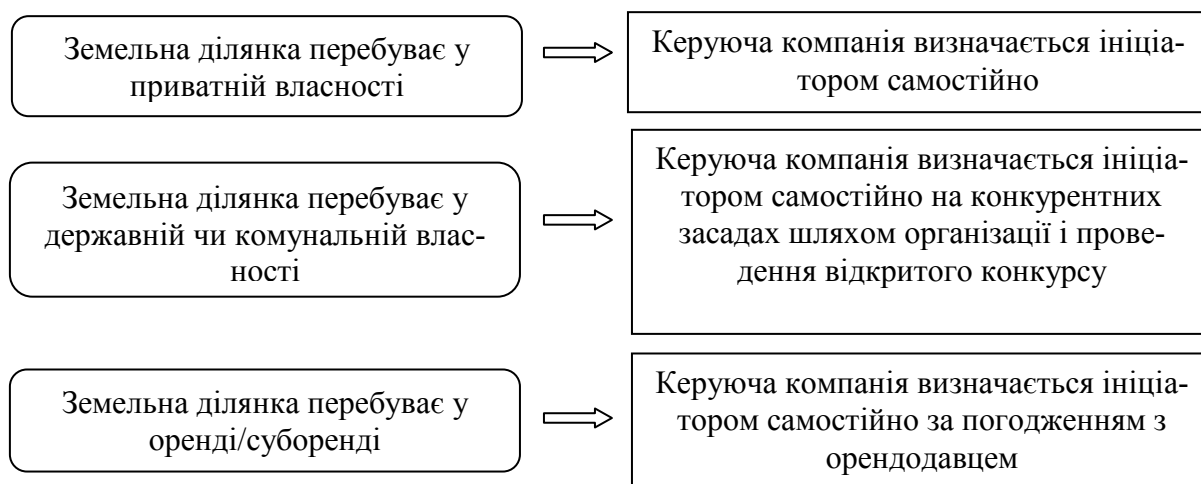

Рис. 2. Основні засади вибору керуючої компанії *

* Побудовано авторами за джерелом [3].

Водночас індустріальними парками «Золотоноша» та «Коростень» обрано іншу модель управління індустріальними парками, в котрих керуючою компанією є якірний інвестор.

Залучені керуючою компанією учасники індустріального парку повинні:

- зареєструвати юридичну особу в межах населеного пункту, де розташований індустріальний парк;
- укласти договір про здійснення господарської діяльності в межах індустріального парку з керуючою компанією;
- укласти договір про оренду/суборенду земельної ділянки в межах індустріального парку з його керуючою компанією або ініціатором створення.

У світовій практиці вирізняють декілька моделей управління індустріальними парками: утримуються керуючою компанією (надає підприємствам площі для розміщення виробництв розвинену інфраструктуру та інші послуги; не керує спеціалізована компанія (фірми, що розташували виробництво на території індустріального парку самостійно надають необхідні послуги чи залучають для цього інші компанії).

У кожному індустріальному парку діє окрема власна професійно підготовлена керуюча компанія яка займається пошуком та залученням інвесторів із найбільших світових та вітчизняних корпорацій, незалежних спеціалізованих компаній.

У розвинених зарубіжних країнах в основному отримала розвиток так звана модель BID (Business Improvement District – територія, що сприяє розвитку бізнесу) – індустріальний парк, керування котрим здійснюється приватним способом та отримує державну підтримку (фактично мова йде про державно-приватне партнерство). Ця модель отримала поширення у США, Великобританії, Канаді, Іспанії [21].

Модель управління індустріальними парками у країнах Центрально-Східної Європи (Словаччина, Польща, Угорщина) значно відрізняється від системи управління, яка характерна для Росії, Білорусі, і, на наш погляд, є ефективнішою. Це зумовлено відсутністю чіткої адміністративної вертикалі та умовами створення ІП з ініціативи муніципалітетів у європейських країнах. Визначальними умовами, що забезпечують успіх і ефективність кожного проєкту, який планується реалізувати в рамках створення індустріального парку є: фінансування з боку інвесторів, підтримка з боку уряду та органів місцевого самоврядування, якісний менеджмент та зміна культури поведінки.

Висновки. Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що в Україні індустріальні парки є досить новими територіальними утвореннями у порівнянні із сторічним зарубіжним досвідом, який підкреслив ефективність їх функціонування. З огляду на те, що в Україні вперше про індустріальні парки заговорили у 2012 р. із прийняттям закону «Про індустріальні парки», вітчизняні індустріальні парки перебувають на початкових етапах становлення і тому ще не час вести мову про сьогоденну їх ефективність. Індустріальний парк – це інституція громади, що має впливати на створення позитивного іміджу громади і стати точкою регіонального росту.

Водночас доцільно зазначити проблеми, що уповільнюють створення індустріальних парків в Україні: загальнодержавна нестабільність; недостатня компетенція членів робочих груп щодо створення індустріальних парків; недосконалість розробленої документації щодо створення ІП; недостатня інвестиційна промоція для створення позитивного іміджу індустріального парку; низьке інвестиційне реноме через корупцію і недосконалість інвестиційного законодавства; значні витрати на створення індустріальних парків за відсутності достатніх обсягів коштів у місцевих бюджетах; нерозуміння депутатами окремих місцевих рад доцільності створення індустріальних парків; відсутність дієвої підтримки з боку влади на поетапному створенні ІП; труднощі у підборі дієвої команди керуючої компанії; необхідність надання керуючій компанії індустріального парку пільг, відмінних від пільг для інвесторів-учасників; слабкі преференції для учасників ІП в порівнянні з іншими країнами.

Отже, індустріальний парк – це інституція громади і його результативність може бути оцінена з різних позицій, зокрема: 1. Економічна ефективність, яка охоплює підвищення рівня ділової активності, збільшення промислового виробництва. 2. Бюджетна ефективність – збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів. 3. Соціальна ефективність – створення нових робочих місць, збільшення зайнятості населення. 4. Інноваційна ефективність – залучення сучасних високотехнологічних виробництв з високим рівнем переробки

Хочемо наголосити, що ми торкнулися лише окремих аспектів створення й функціонування індустріальних парків в Україні. Водночас потребують подальших наукових розвідок перспективні напрями і завдання політики стимулювання розвитку індустріальних парків в Україні.

Література

1. Галасюк В. Індустріальні парки: міфи та реалії / В. Галасюк . – Режим доступу: <http://www.segodnya.ua/opinion/galasukcolumn/ndustrialn-parki-mfi-ta-real-762486.html>.
2. Білопольський М.Г. Концептуальні засади економічної програми щодо виходу України з кризи / М.Г. Білопольський, В.С. Волошин, О.В. Кленін // Вісник економічної науки України. – 2016. – №1 (30). – С. 208-215.
3. Закон України «Про індустріальні парки» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2013. – № 22. – С. 212. – Режим доступу до ресурсу: <http://rada.gov.ua>.
4. Концепція створення індустріального парку «Нововолинськ» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.novovolynsk-rada.gov.ua/index.php/miskavlada/normativni-akty/rishennia-miskoi-rady.html>
5. Інформація про індустріальні (промислові) парки, включені до державного реєстру індустріальних парків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lan> uk-UA&id=6463d3ba-aa13-4e54-8db9-

0f36642c43d9&tag=IndustrialniParkiVUkraini

6. Румянцева Г.І. Індустріальні парки як особлива форма аутсорсингу //Г.І. Румянцева. – Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Прикладна економіка – від теорії до практики». – Тернопіль, 27 жовтня 2017 року. – С. 198-201. https://vk.com/share.php?url=http%3A%2F%2Fwww.visnuk.com.ua%2Fua%2Fpubs%2Fid%2F5400&title=%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B2%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%8F%20%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BA%20.%20%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA.%20%D0%9E%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B8&description=&image=&utm_source=share2

7. Проект Закону України «Про загальні засади створення та функціонування промислових парків» Офіційний вісник України від 05.04.2004 р. – 2004. – № 5363. – С. 12.

8. Несветаев Ю.А. Экономическая оценка инвестиций [Текст] / Ю.А. Несветаев. – М.: МГИУ, 2015. – 163с.

9. Raymond P. Co te, E. Cohen-Rosenthal. Designing eco-industrial parks: synthesis of experiences // Journal of Cleaner Production. – №6(1998). – P. 181-188.

10. Молдован О.О. Доцільність запровадження індустріальних парків в Україні / О.О. Молдован // Економіка промисловості. – 2011. – № 2. – С. 3-9.

11. Технологічний парк Бидгоща [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://hromadske.cherkasy.ua/novyny/suspilstvo/item/764-tekhnologichnyi-park-bydhozhcha-yak-misto-pobratym-cherkas-shukaie-investytsii>

12. Великий камень [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%8C

13. Ивао Охаси Практика создания и функционирования индустриальных парков в Японии и странах Азии [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.indparks.ru/materials/materials_events/

14. Концепція індустріального парку «Коростень» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.korosten.in.ua/images/Projekt_Rishen/25/pr-25-dod-konsept.pdf

15. Панов.О. Індустріальний парк «Соломоново» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.institute.lviv.ua/conference document/Panov.pdf>

16. В Украине стало на один индустриальный парк больше [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.abcnews.com.ua/ru/news/park-mirotskoie-vkliuchien-v-riehieistr-industrial-nykh-parkov>

17. Концепція Яворівського індустріального парку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://yavoriv-rajrada.org.ua/sites/default/files/docs/Rizne/YavorivIP.pdf>

18. Кам'янка-Бузький індустріальний парк [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://institute.lviv.ua/conference/document/pdf_Industrial_2015/Omelyan.pdf

19. Терсіна О. Друге дихання індустріальних парків [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу <http://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/druge-dihannya-industrialnih-parkiv.html>.

20. Новороздільський індустріальний парк [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://rozdil.com.ua>

21. Мамедьяров Заур Индустриальные парки: от Манчестера до Лиссабона [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://expert.ru/expert/2016/50/industrialnyie-parki-ot-manchestera-do-lissabona/>.